

Ольга ГОЙДА,

orcid.org/0000-0003-1847-8718

асистент кафедри прикладної лінгвістики

Інституту комп'ютерних наук та інформаційних технологій

Національного університету «Львівська політехніка»

(Львів, Україна) *Olga.hoida0101@gmail.com*

ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЦИЗМІВ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Стаття присвячена комплексному дослідженню значення та впливу використання англійських запозичень у сучасній німецькій мові та їх роль у збагаченні словникового складу, за допомогою системних змін у лексичній системі німецької мови.

В статті буде проведено загальний аналіз плюсів та мінусів англїцизмів, які були взяті у британському та американському варіанті англійської мови, а також буде розглянуто причини вживання цих слів у різних соціальних та вікових групах населення.

Останнім часом вживання англїцизмів стало показником модної приналежності, яскравості, слїдуванням світовим тенденціям. Вони дуже стрімко проникають у німецьку мову в великій кількості. Німецька мова має приналежність до головних мов світу і є найбільше поширеною мовою в Європейському Союзі. Вона є офіційною не тільки в Німеччині, але й в Австрії, Швейцарії, Люксембурзі та Ліхтенштейні. Найважливіші зміни відбуваються саме в останні роки, на це має вплив розвиток процесу глобалізації та запозичення слів з інших мов світу, переважно з англійської. Англійські слова на сьогодні крім побуту, з'являються ще у різноманітних професійних галузях діяльності, на які здійснено постійний їх вплив. Це стосується науки, спорту, транспорту, туризму, телебачення. Не є виключенням також комп'ютерний та молодіжний сленг. Запозичені англїцизми є лексичною єдністю, які взяті з англійської чи американської мови.

З стрімким розвитком процесів глобалізації, інтернаціоналізації та посиленням за англійською мовою статусу міжнародної та інших причин такі запозичення є неминучими і зараз існують підстави вважати, що процес запозичення англійських слів до німецької мови буде інтенсивно продовжуватися. Причинами цього є поширеність, авторитетність та популярність англійської мови в світі, точність викладу інформації з допомогою певного слова чи фрази, часто такі слова не мають синонімів, особливо важливо це у професійних сферах вживання. Мільйони носіїв мови вже відчують незворотність цього процесу, англійські слова з'являються для позначення нових явищ і понять або витісняють оригінальні німецькі слова.

Ключові слова: запозичення англїцизмів, німецька мова, лексична система, американська мова, інтернаціоналізація, глобалізація.

Olga HOIDA,

orcid.org/0000-0003-1847-8718

Assistant at the Department of Applied Linguistics

Institute of Computer Science and Information Technology of National University "Lviv Polytechnic"

(Lviv, Ukraine) *Olga.hoida0101@gmail.com*

USE OF ENGLISHISM IN MODERN GERMAN

The article is devoted to a comprehensive study of the meaning and impact of the use of English borrowings in modern German and their role in enriching vocabulary, through systemic changes in the lexical system of the German language.

The article will provide a general analysis of the pros and cons of English, which were taken in the British and American versions of English, and will consider the reasons for the use of these words in different social and age groups.

Recently, the use of English has become an indicator of fashion, brightness, following world trends. They are rapidly penetrating the German language in large numbers. German is one of the world's major languages and is the most widely spoken language in the European Union. It is official not only in Germany but also in Austria, Switzerland, Luxembourg and Liechtenstein. The most important changes have taken place in recent years, influenced by the development of globalization and the borrowing of words from other languages, mainly English. English words today, in addition to everyday life, appear in various professional fields of activity, which are constantly influenced by them. This applies to science, sports, transport, tourism, television. Computer and youth slang are no exception. Borrowed Englishisms are lexical units that are taken from English or American.

With the dynamic development of globalization, internationalization and the strengthening of the international status of English and other reasons, such borrowings are inevitable and now there is reason to believe that the process of borrowing English words to German will continue intensively. Millions of native speakers are already experiencing the irreversibility of this process, English words are appearing to denote new phenomena and concepts, or displacing the original German words. The reasons for this are the prevalence, authority and popularity of English in the world, the accuracy of information in a particular word or phrase, often such words are not synonymous, especially important in professional uses.

Key words: borrowing of Englishisms, German language, lexical system, American language, internationalization, globalization.

Постановка проблеми. Німецька мова належить до всесвітніх мов і є однією з поширених мов у Європейському Союзі та звичайно вона постійно змінюється. Найзначущі зміни відбуваються саме в останні роки. Все це відбувається завдяки процесу глобалізації та запозиченню слів з інших мов, переважно з англійської. Запозичені англійські слова є лексичною єдністю, взятою з англійської чи американської мови (Момот, 2018). Запозичення є найважливішим шляхом збагачення мови. Використані в німецькій мові неологізми – це переважно слова іншомовного походження, що увійшли в сучасну німецьку мову разом із новими речами та позначеннями. Актуальність цього питання полягає у необхідності теоретичного узагальнення системних змін у межах лексичної системи німецької мови під впливом англіцизмів.

Аналіз досліджень. Зараз в німецькій мові відбувається активний процес запозичення та використання англійських термінів і понять у різних сферах життя німецьких громадян (Бандурко, 2014). Все це відбувається завдяки високому рівню розвитку технологій, підприємництва, промисловості, освіти, туризму в англійських країнах. Мова має постійний розвиток, безперервно з'являється новий цікавий матеріал для досліджень. Тому тема англійських запозичень в німецькій мові привернула на себе увагу багатьох вітчизняних та зарубіжних лінгвістів. Серед найвідоміших дослідників варто згадати Р. Келлера, Я.Г. Шнайдера, Х. Фатера, Т. Шиппана, Х. Лангера, М. Бушмана, О. Сідорова, М. Степанченка та ін. Спеціалістом з вживання англіцизмів у німецькій мові став Х. Ціндлер, який казав про них їх як «не просто запозичені з британської чи американської англійської мови слова або незвичні комбінації слів, а й будь-які зміни значень німецьких слів або їхнього контекстного вживання за британським чи американським зразком». Х. Лангер у своїй праці «Zum Einfluss des Angloamerikanischen auf die deutsche Sprache der Gegenwart» виділяє декілька чинників, які сприяють проникненню англіцизмів в німецьку мову. Це етимологічний чинник, основою якого є спорідненість мов, що особливо діє у випадку англійської та німецької мов, які розвинулися в результаті географічного розподілу зі спільної основи (Langer, 1980).

Морфологічний чинник, зумовлений тим що німецька мова охоче запозичує англійські слова через те, що вони є коротшими, ніж німецькі (Котвицька, 2013). Та соціально-психологічний чинник, говорить про те що вживання слів іншомовного походження робить мовця приналежним до певного привабливого для нього кола (Langer,

1980). У своїх працях направлених на доскональне вивчення англіцизмів, які були запозичені в німецьку мову, В. Янг визначив англіцизми як родові поняття для запозичень за американської англійської, британської англійської, а також інших мовних округів, таких як Канада, Австралія, Південна Африка та ін.

В роботах Янга наведено багато прикладів вживання англіцизмів, урахувавши всі аспекти використання їх носіями мови. Читача готують прийняти та краще зрозуміти нові слова (Yang Wenliang, 1990).

Мовознавець В. Адорно поділяє англійську лексику на «необхідні запозичення» та «зайві». До перших, на його думку, слід відносити нові найменування, які з'являються у зв'язку з появою нових об'єктів номінації – новими предметами, технічними винаходами, новими ідеями, номенклатурами. Лінгвіст вважає, що «іноземну лексику краще вживати там, де дослівний переклад є неможливим». Зайвими запозиченнями В. Адорно вважає англіцизми, синонімічні тим, які вже існують у мові. Основні причини вживання «зайвих» англіцизмів дослідник вважає в бажанні мовців підкреслити рівень високої інформованості та обізнаності, слідувати модним тенденціям, вживаючи престижніші, на їх думку, англіцизми (happy, fashionable, Outsider, my family і т. п.) від їхніх німецьких еквівалентів (glücklich, modisch, Außerseiter, meine Familie) (Adorno, 1979).

Вищеперелічені автори мають змогу розглянути історію виникнення, переосмислити генезу англо-американських запозичень у системі німецької мови, дослідити позитивний та негативний вплив англійських та американських запозичень у німецькій мові й виділити основні сфери колообігу цих запозичень у німецькій мові.

Мета статті – аналіз та дослідження адаптації англіцизмів, які були запозичені з британського та американського варіантів англійської мови, з урахуванням особливостей функціонування їх в німецькомовній картині світу. Для розкриття мети поставлені завдання: знайти, зібрати та дослідити англіцизми у німецькомовних лексикографічних джерелах (тлумачні та етимологічні словники), а також у німецькій пресі. Досягнення мети передбачає розв'язання таких завдань:

- 1) Детально вивчити оновлення лексики в німецькій мові.
- 2) Особливості утворення англіцизмів.
- 4) Вживання англіцизмів в німецькій пресі та інших джерелах.
- 5) Особливості перекладу англійських слів на німецьку мову.

Виклад основного матерiалу. Сучаснi англiцизми (англiцизм (англiзм) – рiзновид мовного запозичення: слово, його окреме значення, вислiв тощо, якi запозиченнi з англiйської мови або перекладенi з неї чи утворенi за її зразком) дуже швидко iнтегруються у нiмецьку мову, на це є декiлька основних причин. По-перше, це подiї (вiйна, революцiї, новий полiтичний режим), якi перiодично переживають краiни, впливають на полiтичне життя в iнших краiнах та вносять змiни у лексику, поняття та словосполучення в iншi мови. По-друге, мовознавство мотивує втiлення iншомовних слiв у нiмецьку мову тим, що для деяких закордонних речей, понять у нiмецькiй немає жодних спеціальних назв-вiдповiдникiв, а англо-американський словниковий запас є набагато бiльшим i має бiля 700 000 лексичних одиниць, нiмецька ж мова охоплює лише 400 000 слiв. По-третє, для великої кiлькостi англiцизмiв є точнi й виразнi нiмецькi вiдповiдностi (Слаба, 2015).

У рекламi дуже часто використовують англiйськi й американськi поняття, щоб передати чужий спiсiб життя та показати клiєнту дух iншого вiддаленого свiту. Тому люди й купляють Lotion, Snacks, Shorts, Conditioner. Усiм вiдома рекламна лексика: Slogans, Promotion, Corporate Identity, Marketing, Message, Image. Технiка, а саме свiт комп'ютера й iнтернету, має в мовi особливу групу лексики: Online, Mouse, E-Mail, Provider. Проте технiчнi поняття з iнших галузей технiки вже ранiше iснували в нiмецькiй мовi: Airbag, Display, Playstation, Gameboy, Joystick тощо. У спортi типовi американськi види все бiльше з'являються з вiдповiдними поняттями, зокрема такi, що полегшують спортсменам i фанатам їх стосунки й порозумiння: Match, Fan, Cross, Penalty, Badminton, Freestyle, Sprint, Finish, Team, Handicap.[9].

Якщо казати про сьогодення, то цiлком справедливо вважати, що процес запозичення англiйських слiв до нiмецької мови буде дуже бурно продовжуватися. Зараз в нiмецькомовних краiнах нiкого не здивуєш звичними «Hi!», «Notebook», «Magazine», «Coffee-to-go», «Investor», «Slang», «Marketing» «Cool», «User», «Must-have», «Baby», «Hello!», «Team». Мiльйони носiїв мови вже вiдчувають незворотнiсть цього процесу, англiйськi слова з'являються для позначення нових явищ i понять або витiсняють оригiнальнi нiмецькi слова (Падалка & Ратушна, 2016).

Кожна епоха в iсторiї залишала в нiмецькiй мовi свої запозичення. Прослidkовується тенденцiя до доповнення мови саме англiйськими словами та посилення процесу таких запозичень у складi нiмецьких словникiв, якi можна виокре-

мити в тематичнi групи лексики (ЗМi, технологiї, музика, мода, тощо). Бiльшiсть з них уже не сприймаються суспiльством як iншомовнi слова, оскiльки вони адаптувалися до вимог нiмецької мови. Ступiнь злиття iншомовних слiв у нiмецькiй мовi залежить вiд того, наскiльки довго та як часто вони використовуються людьми. Найцiкавiшим є активне вживання форми вiтання «Hallo» в сучаснiй нiмецькiй мовi. Його коренi мовознавцi вбачають саме в англiйському «hello». Сучаснi нiмцi використовують його набагато активнiше, нiж «Guten Morgen» / «Guten Tag» чи рiгiональне «Grüß Gott» / «Gott zum Grube», воно прижилося й сприймається лише як нiмецьке слово.

Поширена в Нiмеччинi й така форма вiтання як «Hi!». Зрозумiло, що вона була запозичена з англiйської мови i є загальноприйнятою формою неофiцiйного вiтання. Має мiсце в нiмецькiй мовi й ствердна частка «Okay», з часом було запозичено англiйськiй вигук здивування «Heu», який цiлком адаптувався в нiмецькiй мовi.

Сучасна нiмецька мова постiйно змiнюється та розвивається. Тому неможливо точно визначити, скiльки в нiй слiв, адже в нiй дуже часто з'являються новi слова та вирази, а iншi поступово зникають зi щоденного використання носiями. Та все ж iснує дзеркало нiмецької мови й суспiльства – орфографiчний словник Дуден (Duden) [Duden Wörterbuch, 2020]. Його засновник, нiмецький фiлолог Конрад Дуден, та його помічники, якi допомагали зробити великий обсяг роботи та поставили собі за мету створити надiйне, перевiрене й авторитетне джерело, що вичерпно описує правопис та вживання нiмецьких слiв i словосполучень. Зробивши детальний аналіз запозичених мовних одиниць в словниках Дуден, переконаємось, що найбiльш активно запозичується iменник. Легке прийняття англiйської лексики в систему нiмецької мови пояснюється тим, що англiйська й нiмецька мови є спорiдненими. Адже вони беруть за основу латинськiй шрифт, їх алфавiти схожi – саме тому англiйськi слова легко запозичуються графiчно. I хоча змiни у мовi є часом неоднозначними й суперечливими, все ж має значення, що редакцiя словникiв Дуден взяла на себе вiдповiдальнiсть фiксувати це.

Функцiональний аспект англiцизмiв характеризується виключно з позитивного боку та пропонує цiлу низку переваг для нiмецькомовної особи. Серед плiусiв використання англiйських лексем називають iнтернацiональний характер цих лексичних одиниць, що значно полегшує сприймання представниками iнших мовних середовищ. Питання мiнусiв уживання англiцизмiв у складi

німецької мови порушується лише в контексті пуристичних мовних тенденцій. Попри престиж та традиційно високі рейтинги словників Дуден, все ж знайшлися інакшомисці, які не розділяють погляди укладачів. Особливо незадоволені люди, які дуже яро виступають за збереження «чистоти» німецької мови, вони виступають проти надмірного вживання англіцизмів і нових термінів, пов'язаних з боротьбою за гендерну рівність.

Існує таке поняття як Денгліш (нім. *Denglisch*) – мовне явище, сучасний німецько-англійський «суржик», саме слово «денгліш» складається із назв цих мов – нім. *Deutsch* + *ENGLISCH*. Існують також інші, менш вживані слова для цього поняття: енгльойч (нім. *Engleutsch*) та герміш (нім. *Germisch*). Процес поширення денглішу з роками дедалі прискорюється. Численні англіцизми та цілі фрази постійно потрапляють до мови, фактично шар сучасної англійської стає частиною німецької мови.

Багато німецьких лінгвістів переконані: якщо поширення лінгвістичного гібриду під назвою «*Denglisch*» не зупинити, німецька мова ризикує в ньому повністю розчинитися. І це не перебільшення – населення Німеччини вже практично розучилося говорити літературною німецькою мовою, яку більшість молоді зневажливо називають «мовою бабусь і дідусів». На думку філологів існують п'ять видів так званого *Denglisch*:

1. Споконвічно англійські слова. Ці слова з'явилися у мові без змін в орфографічній структурі, тобто в написанні, але в німецькій часто вимовляються вже не по-англійськи і змінюють своє значення. Наприклад (від англ. *Audit*) – слово, що позначає перевірку або повторну перевірку, а також оцінку тої чи іншої особи, організації, системи, процесу, проекту або продукту. Наприклад слово «*Ticket*» (квиток) взагалі витіснило цілий ряд німецьких слів, таких як «*Fahrkarte*», «*Flugschein*», «*Strafzettel*».

2. Адаптовані англійські слова. В англійських словах спостерігається тенденція адаптування їхньої граматичної структури до німецьких правил граматики. Але все ж звучать вони в своїй більшості, ще досить незвично для німця. Наприклад: *Chapter*, *Import*, *overdraft*, *break-even-point*.

3. Змішання англійських і німецьких слів. Змішані слова складаються наполовину з англійської та наполовину з німецької мови. Наприклад: *Backenshop* (від нім. *Backen* – піч і англ. *Shop* – магазин) – пекарня, булочна.

4. Псевдоанглійські слова. Англійські слова, які є псевдо англіцизмами. Німецька мова, можна сказати, сама створила їх, керуючись граматич-

ними правилами англійської мови, здійснивши зміщення мов: поява німецьких слів, зовні схожих на англійські. Наприклад: англ. *twenty* (числівник двадцять) – нім. *twen* (молодий чоловік віком від 20-29 років).

Таким чином стає очевидним, що німецька мова у всіх сферах сучасного суспільного життя (від простого візиту в магазин до складних наук) замінена нечуваною кількістю англійських слів і навіть повністю ними витиснена. У такій тенденції лінгвісти бачать небезпеку, оскільки німецька мова може втратити свою виразність і експресивність, а можливо і взагалі майбутнє існування. Аргументів «за» вживання англіцизмів менше, ніж аргументів «проти». Найвагомим з них є той, що для деяких англійських слів немає відповідників і їхнє значення можна передати лише описово.

Проблема надмірного вживання англіцизмів хвилює не лише фахівців, але й простих громадян. Тенденція збільшення словникового складу німецької мови за допомогою англійських запозичень прийняла поширені форми. Дана проблема вийшла на державний рівень. Вчені намагаються з'ясувати шляхи і причини такого масштабного проникнення англійської лексики в німецьку мову. Головною причиною вони вважають настирливість реклами по радіо, телебаченню та в пресі. Причому нові запозичення мають схвалення й підтримку саме у людей, які є обличчям засобів масової інформації (радіо, телебачення, преси), й у молодих носіїв мови. Найбільш «молоді» англіцизми слід шукати у сфері сучасних видів комунікації, інтерактивних зв'язків та інтернету. Багато предметів побуту увійшли в мову під іноземними назвами.

В 1997 році професор доктор В. Кремер заснував об'єднання «Німецька мова» в Дортмунді, яке на даний час налічує понад 14 000 членів і активно займається проблемами німецької мови, а саме зменшенням використання в німецькій мові англіцизмів. Об'єднання видало словник – довідник «*Anglizismenliste*», який вміщує 5. 085 лексичних одиниць англійською мовою та відповідних еквівалентів німецькою. Завдання такого видання полягає у наданні тому, хто говорить, чи пише, можливості вибирати, яке слово йому більше до вподоби.

Якщо говорити про процес впливу англійської мови на мову німецької преси, то він був незначний до 90х років ХХ століття. Збільшення частки англійської лексики в німецькій пресі з 1990х років може пояснюватися тим, що цей період характеризується дедалі більшим процесом глобалізації міжнародних зв'язків, наростанням мовних

контактiв та всесвiтньої популяризацiї англiйської мови. У перiод з 2000 по 2007 роки процес прогресуючого проникнення англiцизмiв в нiмецьку мову та пресу значно посилювався.

Особливостi утворення англiцизмiв та їхнi властивостi. Складнi iменники-англiцизми дiляться за своєю структурою на такi три групи: 1 – нiмецьке слово, 2 – англiйське слово (Büro-Worker, Abend-Look, Apfel-Pie, Reiseboom); 1 – англiйське слово, 2 – нiмецьке слово (Powerfarbe, Bussines-Mode, AllroundTalent, Powerfrau, Livesendungen, Dressman); Обидва є англiйськими словами (Trendlabel, Body-Feeling, Covergirl, Airbag, Talkshow, Oldtimer).

Термiнологiчні синонiми iснують поряд з наявними в мовi назвами i складають конкуренцiю нiмецьким синонiмам: leasing – Vermietung, marketing – die Massnahmen eines Unternehmens, consulting – der Berater, investor – der Investitionstrager, slang – die Umgangssprache, user – Nutzer. Запозиченi дiєслова можуть перетворитися згiдно з нiмецькою граматикою: до них приєднується iнфiнiтивне закінчення –en, -n. Це дає можливiсть легко вiдмiнювати дiєслово i утворювати Partizip: to trade – traden, to swap – swapen, to manage – managen.

Проблемою є стiйкi вирази, якi перекладаються з англiйської на нiмецьку слово в слово як запозиченi переклади. Замiсть “Es gibt keinen Sinn”, “Ich wünsche Ihnen keine Sinn” (engl. It makes no sense), “Haben Sie einen schönen Tag” (engl.), “Have a nice day”, “in 1988”. Тут є спроби перенести конструкцiю пропозицiй з англiйської в нiмецьку, але вони не узгоджуються з нiмецькою граматикою. Приклади: Standing ovations – stehende Ovationen, we call you back – wir rufen Sie zurück (Котвицька, 2017).

Лiнгвiстика доводить використання iноземних текстiв в нiмецькiй мовi тим, що для деяких предметiв, що приходять iз-за кордону, в нiмецькiй мовi немає спеціальних назв, та їх можна вiдзначити лише за допомогою опису, застосовуючи при цьому словосполучення або навіть цiлісні пропозицiї Public Relations позначається нiмецькою: Öffentlichkeitsarbeit, öffentliche Beziehungen, Kontaktpflege und Meinungspflege. Або поняття Manager можна пояснити нiмецькою лише наступним чином: mit weitgehender Verfügungsgewalt und Entscheidungsbefugnis ausgestattete leitende Persönlichkeit eines Grossunternehmens. Отже, англiцизми мають коротшу форму порiвняннa з аналогiчними зазначенням нiмецькими словами та уникають частого використання, при використаннi нiмецьких термiнiв. Наприклад: Banker звучить сучаснiше нiж Bankier i має коротшу форму

нiж Bankfachman. У одному i тому ж контекстi можна використовувати рiзнi варіанти англiйських позначень: замiсть Dollar часто уживається Greenback (Лутай, 2015).

Характерною тенденцiєю для мовної ситуацiї в сучаснiй нiмецькiй мовi називають феномен так званого псевдозапозичення, який розумiють як використання слiв та висловiв, утворених з матерiалу (американського варіанта) англiйської мови, але вiдсутнiх у ньому (щонайменше, в цьому значеннi), або є не зрозумiлим для бiльшостi його носiїв. Так, на основi запозиченого англiйського матерiалу в нiмецькiй мовi утворилися одиницi «Handy», «Talkmaster», «Pullunder», «Twen», «Ego-Shooter», «Beater», «Longseller», «Funsport» тощо. Для адаптацiї частини англiцизмiв у нiмецькiй мовi характерним є орфографiчне варіювання (написання разом, через дефіс чи окремо), причому спостерiгається одночасне функцiонування рiзних варіантiв, напр. Discountbroker i Discount-Broker, Horrorfilm i Horror-Film, Hightech, High-Tech i High Tech, Jobcenter i Job-Center, Jobfloater i Job-Floater, Partygirl i Party-Girl, Playoff i Play-off, Wellnesscenter i Wellness-Center, Blackout, Black-out, Black-Out i Black Out та iн. (Котвицька, 2015). Особливiстю нинiшнього процесу запозичування є прискорений темп адаптацiї запозичень (Лутай, 2016). Швидкiй iнтеграцiї запозичень у сучасну нiмецьку мову сприяє також те, що сьогодні вiдбулися змiни лiтературних норм, масовими стали порушення лiтературних норм у письмовому та у публiчному мовленнi, наразi вiдбувається активiзацiя вживання жаргонних слiв та мовленнєвих зворотiв (Падалка & Ратушна, 2016). Характерною особливiстю сучасних запозичень є те, що вони надзвичайно «легко» iнтегруються, претендуючи на статус таких, що легко запам'ятовуються, бо майже або зовсiм не змiнюють форми (Нiколащенко, 2018). Наразi переважають саме прямi запозичення. У зв'язку з безперервним запозичуванням лексичних одиниць з англiйської мови адаптацiйний механiзм стає безперервним, iнодi майже автоматичним. Особливо швидко адаптуються англiцизми з тотожною структурою, що i ранiше запозиченi.

Але повна адаптацiя англiцизмiв у нiмецькiй мовi та їх продуктивне функцiонування у майбутньому залежать вiд низки обставин. Як правило, вони мають призводити до лiквідацiї прогалин, утворювати деривати, добре засвоюватися мовою-рецептором на всiх рiвнях, позначати новi реалiї.

Розширення перелiку критерiїв систематизацiї англiцизмiв у складi сучасної нiмецької мови дає змогу охопити максимальну кiлькiсть лексем британ-

ського та американського варіантів англійської мови, а також виявити та описати тенденції динамічного сектора збільшення ефективних ресурсів в периферійних пластах лексичної системи зазначеної мови, де процеси характеризуються значною нестійкістю.

Висновки. Підсумовуючи результати пропонуваного дослідження, можна зробити висновок англомовні запозичення стали невід'ємним компонентом німецької мови й частотність їх уживання постійно зростає. З одного боку, процес запозичення англіцизмів призводить до збагачення німецької мови, з іншого – невиправдане вживання англомовних запозичень негативно впливає на її словниковий стан, витісняючи німецькомовні еквіваленти. Англійські слова трапляються сьогодні як у побуті, так і в професійних галузях діяльності, на які здійснюється постійний вплив. Це наука, спорт, транспорт, туризм, телебачення, а також молодіжний та комп'ютерний сленг. Освоєння слів іншомовного походження розглядається мовознавцями як максимальне наближення їх, графічної, фонетичної, морфологічної й лексико-

семантичної характеристики до відповідних норм мови-реципієнта. Провідним шляхом інтеграції англіцизмів в німецьку мову є, безперечно, засоби масової інформації. Частотність англомовних запозичень демонструє тенденцію до зростання, унаслідок чого збагачується і словниковий склад німецької мови. З іншого боку, активне використання англіцизмів може сприяти частковій втраті німецької ідентичності.

Отже, є всі підстави зробити такий висновок, що англіцизми запозичуються німцями з неімовірною швидкістю та легкістю, і процес запозичення англійських текстів в німецькій мові стає все більш активним завдяки цілому ряду підстав, серед яких популярність і поширеність англійської мови в світі, потяг до точності і стислості в мові, довжина і складність німецьких текстів.

Таким чином, проведене дослідження підтверджує, що особливості процесу запозичення, його інтенсифікація, семантичні зміни запозичень в сучасній німецькій мові передбачають подальше дослідження у визначеному напрямі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандурко З. Особливості функціонування запозичених слів у складі сучасної німецької мови. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. 2014. Вип. 126. С. 576–579.
2. Котвицька В. А. Англіцизми в сучасній німецькій мові: розширення та звуження значень. *Формула компетентності перекладача* : матеріали IV Міжнародної науково-методичної конференції, 27 березня 2013 р. Київ : НТУУ «КПІ». 2013. С. 133-134.
3. Котвицька В. А. Щодо питання про структуру контекстів уживання англіцизмів у сучасній німецькій мові. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2015. Вип. 17(2). С. 37-39.
4. Котвицька В.А. Ад'єктивні та адвербіальні англіцизми в німецькомовному газетно-журнальному. *Науковий потенціал та перспективи розвитку філологічних наук: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції*. Київ, 2017. С. 81–84.
5. Лутай Н. В. Письмові навички при вивченні англійської мови як іноземної: Теоретичні перспективи. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Філологічна. 2015. Вип. 53. С. 300-303.
6. Лутай Н. В. Творчі завдання на заняттях з вивчення англійської мови. Міжкультурна комунікація: мова - культура - особистість : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Філологічна. 2016. Вип. 62. С. 203-206.
7. Момот М.В. Функціонування англійських запозичень в сучасній німецькій мові. *Перекладацькі інновації: матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції*, м. Суми, 15-16 березня 2018 р.; Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. Суми: СумДУ, 2018. С. 43-46.
8. Ніколащенко Ю. Англомовні запозичення в сленгі німецької молоді. *Молодий вчений*. 2018. № 5 (57). С. 494-496.
9. Падалка Р. М., Ратушна О. І. Використання англіцизмів у німецькій мові (на матеріалі німецьких молодіжних журналів). *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2016. Вип. 4(73). С. 129-136.
10. Слаба О. Вплив запозичень англо-американського походження на лексико-семантичну систему сучасної німецької мови. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*. 2015. Вип. 27. С. 394-402.
11. Adorno Th. W. Wörter aus der Fremde: Fremdwort-Diskussion. München, 1979. S. 198–211.
12. Langer H. Zum Einfluss des Angloamerikanischen auf die deutsche Sprache der Gegenwart. *Sprachpflege* 29. 1980. P. 69–73.
13. Yang Wenliang. Anglizismen in Deutschen. Am Beispiel des Nachrichtenmagazins DER SPIEGEL. Tübingen : Max Niemeyer Verlag. 1990. 237 p.

REFERENCES

1. Bandurko Z. Osoblyvosti funktsionuvannia zapozychenykh sliv u skladi suchasnoi nimetskoï movy [Features of the functioning of borrowed words in the modern German language]. *Naukovi zapysky Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka. Seria: Filolohichni nauky (movoznavstvo)*. 2014. Vyp. 126, pp. 576–579 [in Ukrainian].

2. Kotvytska V. A. Anhlitsyzy v suchasni nimetskii movi: rozshyrennia ta zvuzhennia znachen [Anglicisms in modern German: expansion and contraction of meanings]. Formula kompetentnosti perekladacha : materialy IV Mizhnarodnoi naukovo-metodychnoi konferentsii, 27 bereznia 2013 r. Kyiv : NTUU «KPI». 2013. pp. 133-134 [in Ukrainian].
3. Kotvytska V. A. Shchodo pytannia pro strukturu kontekstiv uzhyvannia anhlitsyzy u suchasni nimetskii movi [On the question of the structure of contexts of the use of English in modern German]. Naukovyi visnyk Mizhnarodnogo humanitarnoho universytetu. Serii : Filolohiia. 2015. Vyp. 17(2). pp. 37-39. [in Ukrainian].
5. Kotvytska V.A. Ad'iektivni ta adverbialni anhlitsyzy v nimetskomovnomu hazetno-zhurnalnomu [Adjective and adverbial anglicisms in a German-language newspaper and magazine]. Naukovyi potentsial ta perspektyvy rozvytku filolohichnykh nauk: Materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii. Kyiv, 2017. pp. 81–84 [in Ukrainian].
6. Lutai N. V. Pysmovi navychky pry vyvchenni anhliskoi movy yak inozemnoi: Teoretychni perspektyvy [Written skills in learning English as a foreign language: Theoretical perspectives]. Naukovi zapysky Natsionalnogo universytetu «Ostrozka akademiia». Serii : Filolohichna. 2015. Vyp. 53. pp. 300-303 [in Ukrainian].
7. Lutai N. V. Tvorchi zavdannia na zaniattiakh z vyvchennia anhliskoi movy. [Creative tasks in English classes]. Mizhkulturna komunikatsiia: mova - kultura - osobystist : materialy IX Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii Naukovi zapysky Natsionalnogo universytetu «Ostrozka akademiia». Serii : Filolohichna. 2016. Vyp. 62. pp. 203-206. [in Ukrainian].
8. Momot M.V. Funktsionuvannia anhliskykh zapozychen v suchasni nimetskii movi [Functioning of English borrowings in modern German]. Perekladatski innovatsii: materialy VIII Vseukrainskoi studentskoi naukovo-praktychnoi konferentsii, m. Sumy, 15-16 bereznia 2018 r.; Redkol.: S.O. Shvachko, I.K. Kobiakova, O.O. Zhulavska ta in. Sumy: SumDU, 2018. pp. 43-46. [in Ukrainian].
9. Nikolashchenko Yu. Anhlomovni zapozychennia v slenhi nimetskoi molodi [English borrowings in the slang of German youth]. Molodyi vchenyi. 2018. No. 5 (57). pp. 494-496 [in Ukrainian].
10. Padalka R. M., Ratushna O. I. Vykorystannia anhlitsyzy u nimetskii movi (na materialy nimetskykh molodizhnykh zhurnaliv) [The use of English in German (based on German youth magazines)]. Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka. 2016. Vyp. 4(73).pp. 129-136. [in Ukrainian].
11. Slaba O. Vplyv zapozychen anhlamo-amyrykanskoho pokhodzhennia na leksyko-semantychnu systemu suchasnoi nimetskoi movy [The influence of borrowings of Anglo-American origin on the lexical and semantic system of modern German]. Problemy semantyky, prahmatyky ta kohnityvnoi linhvistyky. 2015. Vyp. 27. pp. 394-402. [in Ukrainian].
14. Adorno Th. W. Wörter aus der Fremde: Fremdwort-Diskussion. München, 1979. S. 198–211.
12. Langer H. Zum Einfluss des Angloamerikanischen auf die deutsche Sprache der Gegenwart. Sprachpflege 29. 1980. P. 69–73.
13. Yang Wenliang. Anglizismen in Deutschen. Am Beispiel des Nachrichtenmagazins DER SPIEGEL. Tübingen : Max Niemeyer Verlag. 1990. 237 p.